

Mūsų gimnazijai – 95-eri

Trumpa istorija

Pati pirmoji paprinė mokykla Pasvalyje įsikūrė XVI amžiaus antroje pusėje, tačiau 1864 metais Vilniaus generalgubernatoriaus įsakymu buvo uždaryta ir vietoje jos įsteigta rusiškoji. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, Petro Vileišio dukterėčia Kazimiera Klungevičiūtė atkūrė pradinės lietuviškos mokyklos darbą.

Nors Pasvalio visuomenė jau tarpukario pradžioje pradėjo rūpintis aukštesnio tipo įstaigos – gimnazijos – įkūrimu, šio siūlymo įgyvendinimas gana užsitęsė. Bet į kraštą atvykęs Juozas Avižonis ėmėsi iniciatyvos, ir jau **1922 metų rugsėjo 1-ąją duris atvėrė Pasvalio vidurinė mokykla.**

Taip atrodė mokykla 1935 m.

1923–1924 mokslo metai Pasvalio vidurinei mokyklai buvo ypatingi tuo, kad ji tapo realinės krypties mokykla: įrengtose amatų dirbtuvėse mergaitės mokėsi siuvimo ir kirpimo, siuvinėjimo, valgių gaminimo ir kitų namų ruošos darbų, berniukai – stalių, dailidžių darbų, knygrišystės. Atsiradusios specialiosios prekybos ir pramonės klasės, ruošiančios kooperatininkus, buhalterius, prekybininkus, leido siekti aukštesniosios specialiosios mokyklos statuso.

1926 metais pradėjo kurtis ateitininkų, varpininkų ir aušrininkų organizacijos, buvo įsteigtas mokyklos styginis orkestras.

Tačiau pasvaliečių netenkino esama mokykla, jie norėjo ją padaryti dar aukštesnę, turinčią daugiau klasių. 1931 metais buvo gautas leidimas vadintis Pasvalio valdžios aukštesniąja komercijos mokykla (nuo gimnazijos ji skyrėsi tuo, kad joje nebuvo dėstoma lotynų kalbos ir dėmesys buvo sutelktas į profilineis dalykus). Po trejų metų mokyklai buvo suteiktas Petro Vileišio vardas, o jau 1936 metais mokykla tapo gimnazija.

1965 m. pristatytas triaukštis korpusas

XX amžiaus antroje pusėje, sovietmečiu, Pasvalio mokykloje neišblėso kultūrinis gyvenimas: ugdymo procesą pajvairino būreliai, tradicija tapo kasmetiniai dramos veikalų pastatymai – vieni žymiausių spektaklių buvo Žemaitės „Marti“ ir Boriso Dauguviečio „Žaldokynė“. Taip pat aktyviai veikė fizikos, literatų būreliai, buvo pradėta rengti sporto šventė.

Pasvalio Petro Vileišio gimnazija praėjo ilgą sunkumų ir pokyčių kelią, bet noras tobulėti bei gerinti ugdymo procesą niekada neišblėso, ir šiandien mes galime džiaugtis giliomis, išpuoselėtomis tradicijomis.

Aistė Mažuolytė

Dailės galerija mūsų gimnazijoje

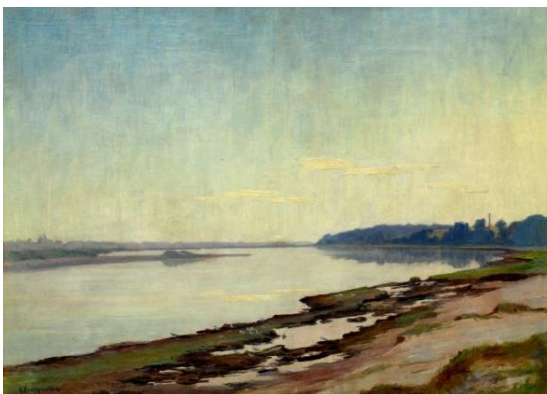
Einant mūsų mokyklos koridoriais, tikriausiai ne kartą akį patraukė ant sienų pakabinti paveiksai, bet ar kas nors pagalvojo apie šių paveikslų reikšmę mums? Manau retas, todėl pamėginsiu trumpai supažindinti su Dailės galerija gimnazijoje.

Petras Kalpokas „Vakaras“

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos koridorius puošia daugiau nei trys šimtai paveikslų! Kiekvienas paveikslas kuria vis skirtingą nuotaiką, sukelia skirtingus pojūčius ir jausmus. Visi kūriniai yra verti dėmesio. Gimnazijos direktorius labai gražiai išreiškė savo mintis apie šią galeriją: „Dailės galerija – tai ne tik tam tikras paveikslų skaičius, tai daugelio žmonių meilės bei pagarbos gimnazijai išraiška.“

Nėra Lietuvoje jokios kitos mokyklos, kuri būtų sukaupusi tiek daug paveikslų. Galerijos pradininku yra laikomas skulptoriaus Vinco Grybo bareljefas „Petras Vileišis“ (1931 m.). Tai viena didžiausių gimnazijos vertybių. Pats išpūdingiausias ir vertingiausias yra Petro Kalpoko paveikslas „Vakaras“, nutapytas 1926 metais. Taip pat galime išskirti Antano Žmuidzinavičiaus paveikslą „Nemunas ties Jurbarku“ ir Jono Šileikos paveikslą „Kauno Linksmakalnis“. Paminėti kūriniai yra Lietuvos dailės paminklų registre. Mūsų gimnazijai tai kelia pasididžiavimą.

Antanas Žmuidzinavičius „Nemunas ties Jurbarku“

Bet kokia gi ta galerijos svarba mokiniams? Dailėtyrininkas Romualdas Alekna yra pasakęs: „Turbūt unikalus fenomenas visoje Lietuvoje, kai mokykloje veikia profesionalios tapybos, grafikos, skulptūros, keramikos, vitražų kolekcija...“ Mes, gimnazistai, galime didžiuotis, kad mokomės tokioje unikaloje gimnazijoje ir kad turime galimybę pažinti meną, jo svarbą, įvairias technikas.

Mokausi šioje gimnazijoje pirmus metus ir dar nė karto nenusivyliau, ir ši mokykla nenuvylė, vis daugiau sužinau ir vis daugiau žaviuosi. Džiaugiuosi, kad turiu galimybę mokytis tokioje ryškioje gimnazijoje.

Greta Bedalytė

Apie Mokinių atstovybę

Metai pirmininkaujant Mokinių atstovybėje prabėgo neįtikėtinu greičiu... Rodos, ką tik pati sakiau nedrąsiai kalbą pirmininko rinkimuose, o prieš porą savaičių jau sveikinome naująją Atstovybės lyderę Gabiją Račinskytę.

Per metus nuveikėme daugiau, nei galėjau įsivaizduoti: suorganizuotas karnavalas, LMP rinkimai, pasėjome naują tradiciją – meno dienas „Kočėlas“, sėkmingai parašyti du finansavimo projektai, Atstovybės narių stovykla, o kur dar daugybė kitų smulkių dalykų kaip akcijos, minėjimai, bendradarbiavimas renginiuose, problemų diskutavimas ir pan. Bet tai tik išoriniai dalykai, matomi visų. Tai, ką sugebėjome sukurti viduje – stiprią komandą, pasitikėjimą, įkvėpimą ir tikėjimą net pačiomis netikėčiausiomis idėjomis, yra svarbiausia.

Metus pirmininkauti Atstovybei buvo geriausias mano sprendimas. Galbūt patirties trūkumas neleido padaryti dar daugiau, tačiau dabar įgyta patirtimi galiu pasidalinti su naująja pirmininke, kuriai šiemet atiteko ypač gausios naujų narių gretos. Galiu tik pasidžiaugti, jog praeitų metų darbai atsipirko ne tik geromis emocijomis, bet ir stipriai pagausėjusia Mokinių atstovybe. Tai spėjome pamatyti neformaliame Atstovybės susitikime, įvykusiame rugsėjo mėnesį tam, kad susipažintumėme su nauja komanda. Palikdama šias pareigas, linkiu tiek pirmininkei Gabijai, tiek visiems buvusiems ir naujiems nariams užsidedimo ir tikėjimo tuo, ką darome.

Susipažinkite su naująja Mokinių atstovybės pirmininke Gabija Račinskyte

- *Kaip sekasi naujose pareigose?*
- Naujose pareigose sekasi tikrai gerai, nes turiu labai šaunią komandą, kuri man visada padeda.

– Kas paskatino tapti Mokinių atstovybės pirmininke?

– Paskatino pačios Atstovybės nariai bei artimieji.

– Kokių savybių reikia, kad galėtum vadovauti Mokinių atstovybei? Gal jau teko susidurti su kokiais nors iššūkiais?

– Manau, kad pirmininkas turėtų būti motyvuotas, atsakingas, komunikabilus, drąsus bei turėtų sugebėti dirbti komandoje. Kiekviena diena šiose pareigose, kiekvienas susirinkimas man jau yra iššūkis, nes kas kartą tenka susidurti su naujais išbandymais.

– Papasakok mums apie save: kokie tavo pomėgiai? Kuo dar užsiimi po pamokų? Ar jau turi planų ateičiai?

– Po pamokų didžiąją dalį laiko praleidžiu šokių salėje ir tai šiuo metu yra didžiausias mano pomėgis, be to, dar mėgstu piešti, keliauti, tapyti, fotografuoti, sportuoti, žaisti futbolą bei skaityti knygas. Ateities planų turiu tikrai nemažai, bet konkretaus tikslo dar nesu užsibrėžusi.

– Kaip manai, kuo ši patirtis Mokinių atstovybėje tau bus naudinga, ir ko norėtum būdama šiose pareigose išmokti?

– Manau, kad tai man padės susipažinti su naujais žmonėmis bei įgyti daugiau drąsos, pasitikėjimo savimi, o būdama šiose pareigose norėčiau sukaupti kuo didesnę žinių bei patirties bagažą ir, žinoma, visapusiškai tobulėti įvairiose srityse.

– Kokias idėjas įgyvendinti nori labiausiai ir kokie artimiausi Atstovybės planai?

– Naujos idėjos pas mus gimsta nuolat, o išskirti tokių, kurias noriu įgyvendinti labiausiai, negalėčiau, nes stengiamės, kad įgyvendintos būtų visos. Artimiausiuose mūsų planuose – gimnazijos 95-metis, kuriam dabar ir skiriame didžiausią dėmesį.

Evelina Sakalauskaitė

Ką mūsų gimnazijos mokiniai veikia po pamokų?

Labai svarbi mokyklos veiklos dalis – neformalusis ugdymas. Mūsų gimnazijoje šiais mokslo metais veikia net 18 įvairių būrelių. Po pamokų turime galimybę žaisti įvairius sportinius žaidimus ar pasinerti į meno pasaulį: kurti, fotografuoti, piešti, lipdyti. Didžiuojamės turėdami puikius kolektyvus: moderniųjų šokių kolektyvą „Smilgą“, tautinių šokių kolektyvą „Apynelį“, merginų chorą. Džiaugiamės, jog norintys gilintis į gamtos mokslų žinias gali tai padaryti dalyvaudami biotechnologijų būrelio veikloje. Kasmet naujų narių sulaukia Vileišiečių organizacija, puoselėjanti savas tradicijas.

Mokytojas Sigitas Paliulis su mokiniais

Net dviem būreliams vadovaujantis ir jau 15 metus gimnazijoje dirbantis mokytojas **Sigitas Paliulis** po pamokų susitinka su Jaunųjų gitaristų būrelio bei folklorinio ansamblio nariais. Pakalbintas mokytojas atsimena, jog, vos tik pradėjęs dirbti mūsų mokykloje, subūrė jaunuosius gitaristus, kiek vėliau – folklorinį ansamblį. Jau pirmaisiais gitaristų gyvavimo metais trys mokinės sėkmingai dalyvavo respublikiniame dainuojamosios poezijos konkurse Vilniuje. „Toks ir buvo tas mūsų pirmasis, tačiau labai netikėtas laimėjimas: parsivežėm pirmąją vietą“, – šypsodamasis prisimena mokytojas. Vėliau buvo daugybė pasirodymų įvairiose šventėse, renginiuose, koncertai kitose mokyklose.

Vienas iš didesnių būrelio pasiekimų – prieš dvejus metus respublikiniame dainuojamosios poezijos konkurse Fausto Petriškio užimta 1-oji vieta. „Su folkloro ansambliu dalyvavome Zarasų rajone vykusiame „Zalvynės“ festivalyje, kur mums puikiai sekėsi, o 2013 metais Aurimas Lazdynas „Tramtatulio“ konkurse laimėjo 1-ąją vietą“, – prisiminimais dalijasi būrelio vadovas. Pasidomėjau, kokių planų būrelis turi ateityje: „Dabar tiesiog renkamės ir muzikuojam. Tačiau turim ir vieną svajonę, skirtą Lietuvos šimtmečiui: apkeliauti

Lietuvą, sustojant įvairiose vietose, jose surengiant koncertus. Žinoma, galvojame keliauti vasarą, kada vaikams prasidės atostogos.“ Mokytojas Sigitas priduria: „Taip pat bandysim dalyvauti ir atrankoje į 100-mečio Dainų šventę.“ Vis dėlto, mokytojo manymu, svarbiausia mokinius iš pat pradžių prisijaukinti – pratintis mylėti papročius bei tradicijas, o ne reikalauti iš jų to, kas jiems dar yra svetima, nepažįstama. Paklaustas, ko palinkėtų gimnazijai ir visai jos bendruomenei jubiliejaus proga, folkloro ir gitaristų būrelių vadovas nedvejodamas atsako: „Linkėčiau patriotiškumo, daugiau meilės savo kraštui, o labiausiai, kad gimnazija ir toliau gyvuotų.“

Mokytoja Dalia Baniulienė

Patirtimi bei prisiminimais paprašiau pasidalinti ir merginų choro vadovės, 15 metų gimnazijoje dirbančios mokytojos **Dalios Baniulienės**. „Kai tik atėjau dirbti muzikos mokytoja į šią mokyklą, visi mokiniai labai norėjo dainuoti. Galbūt dėl to, kad mokytoja buvo nauja, aš nežinau, tačiau vienu metu chore buvo apie 70 mokinių: ir vaikinų, ir merginų. Tuomet jau ir fiziškai dirbti buvo sunku. Vėliau, pradėjus reikalauti kokybės, besiruošiant Dainų šventėms, kurių repertuarai reikalauja pastangų, choras pradėjo byrėti. Pamačiau, jog galiu dirbti daugiausia su merginomis, nors vienas kitas vaikinai visada buvo. Dar prieš ketverius metus turėjome mišrų chorą, o dabar dainuoja jau tik merginos.“ Dainavimo mokytoja, paklausta, kas lemia, jog šiais laikais vaikinams nebeįdomūs sceniniai reikalai, nusišypso: „Jau seniai nebekonkuruoju su sportu, nes įsitikinau, kad juos ten labiau „traukia“. Be to, manau, jog didelę įtaką daro išmaniosios technologijos, internetas, ten sugaištamas laikas.“ Pasi-teiravau, ar visuose gimnazijos renginiuose pasirodantys choristai daug repetuoja prieš žengimą į sceną: „Ypač daug. Dirbame gal net daugiau, nei

matosi pačiame rezultate, nes, turiu pripažinti, mokiniai ateina ir su vidutiniais gabumais, tad dirbti tikrai reikia.“ Visoms Dainų šventėms besiruošiantis choras nedalyvavo tik 2016 metų šventėje. „Smagiausia, kai su mokyklą baigusiais ir chore dainavusiais mokiniais susitinkame Dainų šventėse, – sako mokytoja. – Jie ir toliau dainuoja, priklauso įvairiems chorams, o per televizijos ekraną galime dažnai pamatyti buvusių mano mokinių, dainuojančių chore „Ave Vita“. Mūsų gimnazijos chorą lankė ir dabar Lietuvoje gerai žinoma atlikėja, solistė Dovilė Filmanavičiūtė.“ Paklausiau mokytojos, ko norėtų palinkėti gimnazijai, jos bendruomenei: „Palinkėčiau, jog gimnazijos mokytojai visada būtų šiuolaikiški, o svarbiausia, kad jų mokymas būtų suprantamas šiuolaikiniam žmogui. Žinoma, linkiu neprarasti žmogiškumo ir išlaikyti šiltą santykį su mokiniais. Labai norėčiau, kad gimnazija išlaikytų gerą vardą, kurį turi respublikoje, išliktų lygiai taip pat gerai vertinama šalies mastu kaip ligi šiol.“

Dominyka Vaitekūnaitė

Moksleivių mintys apie gimnaziją

Įsibėgėjus naujiems mokslo metams, naujokai – pirmųjų klasių gimnazistai – jau spėjo priprasti prie gimnazijos tvarkos, aplinkos bei mokytojų. Štai kokie pirmieji jų įspūdžiai apie gimnaziją: „Niekada negalvojau, kad gali būti taip malonu eiti į mokyklą! Visada apie šią gimnaziją galvodavau neigiamai, bet atėjusi čia mokyti supratau, kad nieko baisaus čia nėra. Mokyti reikia kiekvienoje mokykloje, o šioje mokymuisi skiriama daugiau dėmesio, kas mane ir sužavėjo. Manau, ketveri mokymosi metai čia praeis puikiai“; „Labai daug draugiškų žmonių, daug kabinetų ir mokytojų, daug vaikščiavimo iš kabineto į kabinetą... Šioje gimnazijoje reikia išmolti pritapti“; „Smagu, kad šioje mokykloje yra tiek daug veiklos po pamokų. Vienintelis minusas yra tai, kad turėsiu priprasti prie didesnio krūvio, tačiau tikiuosi su tuo susidoroti“, – tai pirmųjų Gretos, Justino ir Dovilės atsiliepimai.

Paskutinius metus į mokyklą einantys ketvirtokai su džiaugsmu ir liūdesiu prisimena savo nueitą kelią gimnazijoje. Dėkoja mokytojams už tai, ką sužinojo bei patyrė. Daug nerimo, nes greitai turės pasirinkti naują gyvenimo kelią. Štai ką abiturientai mano apie gimnaziją: „Gimnazija man yra daug gerų prisiminimų gražinanti vieta. Mokytojai labai draugiški, visada padeda, manau, kad Pasvalio Petro Vileišio gimnazija man padėjo užaugti. Kadangi tai yra mano paskutiniai metai šioje gimnazijoje, per juos

bandau tų prisiminimų prikaupiti kuo daugiau, kad galėčiau jais džiaugtis ateityje“; „Pradedant nuo minusų mokykloje: pakeisčiau kelis mokytojus. Kartais suabejoju jų noru ir pajėgumu mokyti ir sudominti mokinius. Taip pat pakeisčiau jau labai įdubusias koridorių grindis, kuriomis tyliai jau vargu ar bepavaikščiosi. Taip pat duris. Jos užsidaro tik iš penkto karto. Kartais mokykla bando padaryti kažką neįmanomo, nepastebėdama paprastų dalykų. Taip pat gimnazijos lygis nukrito, nes anksčiau mokiniai buvo priimami su ne mažesniu vidurkiu nei 7 ar 7,5, o dabar gausu mokinių ir su neigiamais pažymiais. Todėl pamokos dabar tampa nebe produktyvios. Tačiau, nepaisant viso to, mūsų gimnazija yra jauki ir labai sava širdžiai. Joje yra daug žmonių, kurie stengiasi mokyklą padaryti įdomesnę, šiuolaikiškesnę.”

Redaktorė

Žvilgsnis atgal

Gimnazijos 95-mečio proga nutarėme pakalbinti buvusius mokinius, kurie savo veikla tapo žymiais žmonėmis. Kreipėmės į Joną Nainį, Dovilę Filmanavičiūtę, Vladą Braziūną, Valdą Pukevičių, Agnę Grinevičiūtę, Tomą Taškauską, Agnę Žagrakalytę, Mykolą Karčiauską. Tačiau atsiliepė ne visi. Dėkojame atsiliepusiems – jie nuostabūs žmonės, be galo nuoširdūs, ir labai džiugu, kad savosios mokyklos nepamiršo, rado laiko atsakyti į mūsų klausimus.

**Mykolas Karčiauskas – poetas, vertėjas.
Pasvalio Petro Vileišio vidurinę mokyklą
(dabartinę gimnaziją) baigė 1958 m.**

– Koks Jūsų ryškiausias (blogas ar geras) prisiminimas iš gimnazijos?

– Graudu, kad man neteko mokytis Gimnazijoje, o tik vidurinėje mokykloje, kuri pagal to meto nuostatas ruošė gyvenimui vidutinybes. Pasakyti, kurie prisiminimai yra geri ar blogi, net neįmanoma.

Dabar dažniau susirandu save prie mokyklos slenksčio, mūsų laikais buvusių paradinių durų. Tai, ko gero, blogai, retai apsilankau. Kažkas atsitiko ar aš neturiu ką naujo, gero, gražaus pasakyti? Pasi-juntu nereikalingas? Nieko čia gero. Ir nieko čia blogo, tai tik iš liūdesio ir gaudulio (gal gaudmolio?) išskeliamos kibirkštėlės. Dabar, sakysite, šaipausi iš savęs ar ironizuoju...Bet mane apima liūdesys ir gaudulys, kai praeinu pro Vilniaus universitetą. Tai tas slenkstis, prie kurio ryžtingai buvo pakeistas mano tolimesnis gyvenimas. Stovėjau prie Universiteto slenksčio su paruoštais dokumentais, kuriuos reikėjo įteikti komisijai. Neturėjau visagalės charakteristikos. Jos man, ir ne tik man, nedavė į rankas. Stoviu prie slenksčio ir laikiu, kada atkeliaus tas popierėlis. Atkeliauja... Komisijoje dirbęs laborantas, teistas už antitarybinę veiklą, skėsčioja rankomis. Dėl paskutinio sakinio, kuris mane nukreipia į gamybą. Už ką? Dokumentų negali priimti. Nepriėmė nei Kultūros mokykla, nei Žemės ūkio technikumai. O kaip man išsisukti nuo tos kariuomenės? Gatvėje susitinku Universiteto trečiame kurse trečius metus studijuojantį savo mokyklos mokytoją. Ir tas skėsčioja rankomis: matai, matai... Ir dar priduria: tai ar sunku buvo įstoti į tą komjaunimą? Taigi, į tą nenorėjau, o kito nebuvo... Dabar apgailestauju, juk būčiau galėjęs pasipiekuoti, kad mane į komjaunimą priėmė artima daug nusipelnusio Lietuvai Kardinolo giminaitė. Mano mylima mokytoja. Šviesaus atminimo... Treji metai sovietinėj kariuomenėj... Keletas žodžių, keletas parašų. Nežinau, ar čia geri, ar blogi prisiminimai. Gal tai tik gyvenimas?

– Kuriuos mokytojus dažniausiai prisimenate? Kodėl?

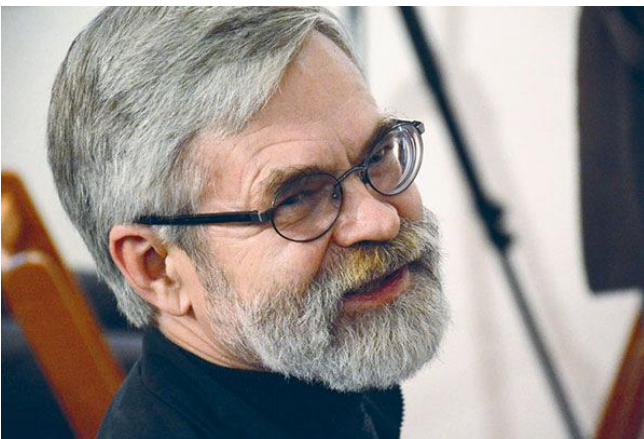
– Jaučiu, kad ne vienas mano klasiokas pasakytų ar parašytų, kad dažniausiai prisimena Eleną Kuprytę... Kodėl? Į šį klausimą sunkiausia atsakyti. Ne tik man vienam. Paprasta, nepolitikuojanti, išmananti savo darbą, specialybę, turinti humoro jausmą... Sovietinės okupacijos metais pirmajame Mokytojų suvažiavime ji su visais (beveik visais) mokytojais giedojo Tautišką giesmę; tai buvo protestas pusę amžiaus užsitęsusiame festivalinėje laidotuvių eisenoje. Mokinių pakeiksnojama, besišypsanti, skupūs jos žodžiai taiklūs, gero linkintys. Mokiniams žiūrėjo į akis, o ne metai iš metų į kokius menkus užrašėlius. Tai nereikia, kad menkinu kitus mokytojus. Aš jais visada džiaugiuos, prisimenu, bet man jie neturėjo savo asmeninių biografijų, savos konstitucijos kaip Kuprytė ar Vaičekonis, buvo uolūs vidutinybių ugdytojai. Tie mokiniai, kurie patys išsiugdė, prasiveržė, gali daugiau

didžiuotis savo mokykla; kalbu apie savo klasės laiką, skurdų, neįgalų... Su linksmais stovėjimais eilėję prie duonos, prie žibalo, prie knygų... Apvoginėjom save, vogėm knygas, suvežtas pakurams...Bet... tikiu, kad mokytojai, kuriuos sutikau vidurinėje mokykloje, išsaugojo ją, neprasmirdo sovietiniais agitaciniais plakatais. Bet... su ironija prisimenu: mokytojai nesifotografavo su mumis prie Vileišio, o mes korėmės jam ant galvos. Taip jie buvo įbauginti?... Bet... mokykla glaudėsi prie Vinco Grybo Petro Vileišio, prie Petro Kalpoko, Antano Žmuidzinavičiaus, Jono Šileikos... Ir dabar, tikiu, ji glaudžiasi prie Meno galerijos.

– *Ko palinkėtumėte gimnazijos bendruomenei?*

– Ne kartą esu išsakęs savo palinkėjimus gimnazijos bendruomenei, esu rašęs, bet man atrodo, kad tie palinkėjimai kartu su karštais aplodismentais nugarimzdžio į nežinią... Geriausias palinkėjimas pasilieku sau – ką nors, nors ką nors padaryti gimnazijos bendruomenei, kad mūsų darbai suteiktų stiprybės mokyklai ir kraštui, mažam Pasvalio kraštui su didele, bet ligota širdimi. Išiklausykim į jos plakimą. Bet mes, kaip visada, labai vėluojam... Man vis prisimena aitrūs Friedrich Nietzsche žodžiai: „Tiesa yra bjauri, mes turime meną, kad nebūtume pražudyti tiesos...“

**Vladas Braziūnas – poetas, vertėjas.
Pasvalio Petro Vileišio vidurinė mokykla
(dabartinę gimnaziją) baigė 1969 m.**

– *Koks Jūsų ryškiausias (blogas ar geras) prisiminimas iš gimnazijos?*

– Kai esi nugyvenęs jau daugmaž du trečdaliu savo vis jaunos mokyklos amžiaus, kokie jau čia bebus blogi prisiminimai! O ir niekad mokyklos bloguoju nesu minėjęs. Gerų apstu, kaip koks kada iš atminties iškyla: smagusis klasės šurmulyš, svaigusis stalo tenisas salėj, čia pat ir scena, kur mūsų „ansamblio“ plyšauta...

– *Kuriuos mokytojus dažniausiai prisimenate? Kodėl?*

– Ištisa galeriją smagių ir spalvingų asmenybių. Skirtingų, savitų. Iš kiekvienos many likę po kokią kruopą. O šią vasarą po daugelio metų susitikau Aldoną Abariūtę-Datkūniene (mokė abiem pavarde), man gal ir lemtingą: ji many bus įžvelgusi ne tik mano aktyviai puoselėtus būsimą biologo (ornitologo), bet ir literatūros žmogaus polinkius, mano paties dar nenujaučiamus. Ir susitikom ne šiaip, o todėl, kad iš Gargždų – ten išsikėlė iš Pasvalio – mokytoja atvažiavo Palangon, mudviejų su Petru Vyšniausku koncertan. Brangus buvo susitikimas, nors ir bėglus.

– *Ko palinkėtumėte gimnazijos bendruomenei?*

– Būti glaudžiai ir kūrybingai. Tiems, kurie sklidini jaunos kunkuliuojančios gyvasties, atsiminti, kad ir tėvai bei mokytojai ne iš kitokio molio. Tiesa, per darbus, visokią patirtį ir įsipareigojimus jie gal kiek patys save primiršę. Bet galim juk padėt prisiminti! O vyresniems linkėčiau irgi gal pirmiausia prisimint, kol saldus ir brangus savarankiškų atradimų skonis, tegul ir per klaidas, kartais skaudokas. Pasitikėkim vieni kitais, nepakartojamais. Pildykim vieni kitus, džiaukimės vieni kitais. Tegul tas džiaugsmas sutikus mokyklos žmogų – niekad neblėsta.

**Tomas Taškauskas – poetas, vertėjas.
Gimnaziją baigė 2005 m.**

– *Koks Jūsų ryškiausias (blogas ar geras) prisiminimas iš gimnazijos?*

– 10-ta klasė, pamoka apie Vytautą Mačernį ir mokytojos pasiūlymas parašyti sonetą. Visas šis derinys tuo metu taip išjudino mano vaizduotę, kad prasidėjo nepaaiškinami vidiniai pokyčiai. Ir štai jau ne vieną dešimtmetį tęsiasi mano pažintis su poezija, kuri suteikia polėkio kasdienybei ir šviesos sunkiomis akimirkomis. Nors Mačernio kūrybos, gal šventvagiškai nuskambės, šiandien nemėgstu.

– *Kuriuos mokytojus dažniausiai prisimenate? Kodėl?*

– Visus kartais prisimenu. Gal ryškiausi tie, prie kurių buvau arčiausiai – mano klasės auklėtoja ir matematikos mokytoja Ridlauskienė, lietuvių – Grubinskienė, istorijos – Skardžius, prancūzų – Mockuvienė... Bet sąrašas nėra baigtinis.

– *Ko palinkėtumėte gimnazijos bendruomenei?*

– Lengviau ko nors palinkėti vienam žmogui nei tokiai margai grupei. Gal tiesiog girdėkim ir matykim vieni kitus. Ir palaikykim. Ir šypsotis nenustokim, ypač kai sunku.

Agnė Grinevičiūtė – žurnalistė, Pasvalio krašto kultūros ir istorijos žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ redaktorė. Gimnaziją baigė 2009 m.

– *Koks Jūsų ryškiausias (blogas ar geras) prisiminimas iš gimnazijos?*

– Nors gimnaziją baigiau prieš aštuonerius metus, vis dar išlikę nemažai prisiminimų. Tačiau turbūt labiausiai atmintin įsirėžusios lietuvių kalbos pamokos. Viena vertus, jos būdavo beprotiškai įdomios. Kita vertus, daug streso sukeldavo mokytojos prašymas visai klasei paskaityti savo rašinius. Man, droviai ir savimi nepasitikinčiai mokinukei, tai tapdavo tikru iššūkiu, tad ne visada sutikdavau. Taip pat šiurpuliukai perbėga prisiminus visas kūrybinio darbo rengimo subtilybes, ypač tai, kaip su bendraklase kūrėme eiliuotą mūsų darbo pristatymą!

– *Kuriuos mokytojus dažniausiai prisimenate? Kodėl?*

– Iki šiol dažnai prisimenu nuostabią rusų kalbos mokytoją Jūratę Rimšienę, kuri su manimi daug dirbdavo papildomai visiškai neskaičiuodama savo laiko, taip pat lietuvių kalbos mokytoją Vitaliją Indrišionienę, įdiegusią meilę tiek kalbai, tiek literatūrai, tiek kultūrai apskritai, ir, žinoma, Vitaliją bei Saulių Skardžius, kurie išmokė mąstyti ir į tam tikrus dalykus pažvelgti kitokiu kampu. Šie

Mokytojai visada manimi tikėjo labiau nei aš pati, visuomet jutau jų visokeriopą palaikymą, su jais galėdavau nuoširdžiai pasikalbėti. Už tai esu labai dėkinga.

– *Ko palinkėtumėte gimnazijos bendruomenei?*

– Kasdien į gimnaziją eikite kaip į tikrą mokslo šventovę, iš jos semkitės kuo daugiau žinių ir kiekvieną akimirką išnaudokite kaip įmanoma prasmingiau. Taip pat linkiu labiau vieniems su kitais bendrauti ir... nepamiršti retkarčiais ilgėliau įsistebeilyti į kabančius paveikslus, juk jie yra tikras gimnazijos perlas!

Parengė Jovilė Kazilevičiūtė

Ir jie buvo mūsų mokyklos mokiniai...

Artėjant gimnazijos jubiliejui, pasidomėjau, kiek mūsų mokytojų buvo būtent šios mokyklos mokiniai. Sužinojau, kad pusė dabar gimnazijoje dirbančių mokytojų (32 iš 64) yra baigę mūsų gimnaziją arba joje mokėsi! Todėl nusprendžiau mokytojus pakalbinti, paklausti, kokie jų prisiminimai apie šią mokyklą. Tiesą sakant, keisčiausia buvo tai, kad visi mokytojai pripažino, kad dabartiniai gimnazijos mokiniai, palyginti su tais, kurie mokėsi jų laikais, yra labai ramūs, nieko „neprisidirba“.

Anglų kalbos mokytoja Loreta Salinienė mokyklą baigė 1986 metais. Ji papasakojo du linksmus nutikimus iš mokyklos gyvenimo. Pirmasis buvo toks: kai ji dar mokėsi, visi moksleiviai vasaromis turėdavo mėnesiui išvažiuoti į darbo ir poilsio stovyklas (kolūkiuose kasdavo bulves, ravėdavo). Sykį merginos po tokių darbų sugalvojo nueiti į Pasvalio kultūros centre vykstančią diskoteką, nors mokiniai į diskotekas be stovyklos vadovo nebūdavo įleidžiami. Todėl išradingos moksleivės paprašė vienos „stambesnės ir aukštesnės“ merginos, kad ji suvaidintų vadovę. Kaip jau numanote, diskotekoje buvo smagu. O antras nutikimas – kad, stovykloje vaikams prisivirus košės, vadovė pradėjo skambinti mokinių tėvams, o tuo laiku stovykloje tebuvo laidinis telefonas. Vienas išradingas vaikinys, gelbėdamas stovyklos draugus iš bėdos, laidą nukirpo...

Kūno kultūros mokytojas Sigitas Filmanavičius mokėsi čia tik trejus metus (baigė 1990 m.). Jis papasakojo, kad ir prieš, ir po pamokų jam vykdavo treniruotės, todėl krėsti šunybes kaip ir nebūdavo kada. Tačiau jis su draugais mėgdavo užkaišioti durų spynas ir labai labai džiaugdavosi, jei koks mokytojas susirgdavo ir nebūdavo pamokų.

Karjeros planavimo mokytoja Monika Grigaliūnienė apie save papasakojo taip: „Aš priklausau paskutinei abiturientų, kurie mokykloje mokėsi nuo 1 iki 12 klasės, laidai. Tuomet mano klasės auklėtoja buvo mokytoja Nida Sakalauskienė. Mokyti mokykloje man buvo nelengva dėl tam tikrų asmeninių savybių, t. y. dėl absoliutaus perfekcionizmo. Todėl visuomet sau keldavau itin aukštus reikalavimus, kalbant mokinio kalba – ne mažiau 10. Ir visai ne dėl pažymio, bet dėl žinojimo, kad viską puikiai išmokau. Perfekcionizmas išlikęs iki šiol – tiek asmeniniuose santykiuose, tiek profesinėje veikloje aš visuomet noriu pasiekti „viršūnę“, kas yra labai sunku pačiai. Žmogus tobulas juk negali būti. Beje, man iki šiol dar yra kiek neįprasti vaidmenų pasikeitimai mokykloje – dabar mano kolegos yra buvę mano mokytojai. Todėl bendraujant su jais prisiminimai iš pamokų vis dar grįžta.“

Savo laiko laikraščiu paskyrė ir **gimnazijos direktorius Viktoras Rimša**. Pasirodo, jis turi identišką brolių dvynį, ir mokytojai, bijodami, kad broliai sukčiaus ir atsakinės vienas už kitą, dažnai liepdavo susėsti jiems atskirai (ypač tuometė matematikos mokytoja). Nors broliai niekada iš tikrųjų nesukčiavo.

Pagalbos skyriaus vedėja Jurgita Valuntienė, kuri gimnazijoje mokėsi nuo pirmos iki septintos klasės (1981–1987 m., vėliau – Lėvens vidurinėje), pasidalijo visu pluoštu gražių atsiminimų. Kai ji buvo pradinukė, 11–12 klasių mokiniai atsirakindavo senojo gimnazijos pastato pirmame aukšte esančias spintas, išsitraukdavo vilko ir stirnos iškamšas ir vaikydavosi vieni kitus. Mokytoja ir kiti mažieji mokiniai stebėdavo išplėstomis akimis, mąstydamo, „kaip jie čia taip elgiasi...“ Bet užtat mokytoja Jurgita žavėjosi vyresniųjų merginų šokių kolektyvais (ji ir pati šoko mokytojos Balienės šokių kolektyve „Gintarėliai“). Beje, mokytoja su klase buvo gavusi pylos, kai, išplovus 225 kabinetą (tuo metu kiekviena klasė po pamokų turėjo išplauti

priskirtą klasę), patinęjo nunešti kibirą su paplavomis į tualetą ir išpylė pro langą... Kažkam ant galvos... O asmeninę pastabą ir dvejetą už drausmę mokytoja Jurgita gavo, kai atkeršijo klasiokai už „pasveikinimą su pavasariu“ (sijono pakėlimą aukštyn)... Beje, gimnazijos aktų salėje kabantys paveikslai yra pirkti už pinigus, gautus tada, kai mokytoja J. Valuntienė su kitais mokiniais dirbo kolūkyje.

Istorijos mokytojas Marius Skardžius, baigęs mokyklą 2005 metais, taip pat sutiko pasidalyti prisiminimais. Pasirodo, jo didžiausia aistra buvo geografija! Jis parsinešdavo namo skaityti vyresnių klasių geografijos vadovėlius, knygas. Kai teko atsakinėti apie Europos šalis, jis jau mokėjo nurodyti visas pasaulio šalis, pasakyti jų pavadinimus ir sostines! Beje, 11 klasėje renkantis profilio dalykus mokytojas Marius geografijos atsisakė, pasilikdamas tik istoriją, bet 12 klasės pabaigoje sumanė laikyti geografijos egzaminą. Ir, be abejo, išlaikė. Visgi, būdamas mokiniu, mokytojas buvo prikretęs ir eibių... Pavyzdžiui, sykį jis su klases draugais (visi „aukšti, kieti pacanai“) sugalvojo iškrėsti išdaigą vienai žemo ūgio mokytojai: kol ji buvo išėjusi, vaikinai paėmė klasės raktą ir prikabino užuolaidų segtuką prie karnizo. Išeidami iš klasės parodė, kur raktas yra... Mokytojas Marius nežino, kaip tai mokytojai pavyko nusikabinti raktą, tačiau po šios šunybės kūrybingi vaikinai 3 savaites atsakinėjo pamokos pradžioje.

Labai ačiū mokytojams, kurie mielai sutiko paaukoti savo laiko ir pasidalyti prisiminimais!

Justė Kačerauskaitė

Laikraštyje publikuojamos nuotraukos iš interneto

Redaktorė ir maketuotoja – Patricija Mažeikaitė
Konsultuoja mokytoja Regina Grubinskienė
Redakcijos adresas – 325 kabinetas